

DE TRIBUNE

Redactie-adres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein J.
Amsterdam.

SOC. DEM. ORGAAN

Administratie-adres:
Gysbrecht van Aemstelstraat 32
Amsterdam.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij (S. D. P.).
VERSCHIJNT WOENSDAGS EN ZATERDAGS.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 60 cent per 3 mnd.
Weekabonnement 5 ct. voor de 2 nrs. - Losse nrs. 3 ct.
ADVERTENTIËN 10 CENT PER REGEL.

De Russische Revolutie

1905-1915, wordt a.s. *Vrijdag 22 Jan.* herdacht: te **Amsterdam** in De Geelvinck. Sprekers: Van Ravesteijn en Wijnkoop. Half negen. Entree 10 ct. Werkeloozen vrij.

te **Den Haag** door De Zaaier. Deklamatie van De Opstandelingen door Vulgus. 10 ct. Werkel. vrij. te **Utrecht** in De Nijverheid. Spreker: De Visser. 8 uur. 5 cent. Werkeloozen vrij.

De Konferentie te Kopenhagen.

Wij lezen in *Justice*, het Orgaan van de Engelsche Sociaaldemokratie, van 14 Jan. j.l.:

Morris Hillquit, die de gedelegeerde zou zijn van de Amerikaansche Soc. Partij op de Konferentie van de Socialisten der neutrale landen Zaterdag te Kopenhagen, zal niet komen. Hij schrijft in een brief aan het Amerikaansche P. B., dat de inlichtingen die hij pas ontving omtrent de Kopenhaagsche Konferentie van dien aard zijn, dat hij sterk twijfelt of het wel juist zou zijn, dat Amerika deelneemt. Letterlijk zegt hij:

De Konferentie, zooals ze oorspronkelijk voorgesteld was, of tenminste zooals ze begrepen was aan deze zijde van de Oceaan, zou de vertegenwoordigers van alle Socialistische partijen in de neutrale landen omvatten, die bij het I. S. B. zijn aangesloten — n.l. Bulgarije, Denemarken, Holland, Italië, Noorwegen, Roemenië, Zweden, Spanje, Zwitserland, en de Vereenigde Staten.

De Socialisten van Bulgarije en Roemenië schijnen of niet uitgenoodigd te zijn, of de uitnodiging te hebben afgeslagen. De Soc. Partij van Spanje was tot de Konferentie genoodigd, maar achtte het ongeschikt de uitnodiging te aanvaarden.

De socialisten van Italië en Zwitserland hadden in het begin van de oorlog tezamen een konferentie gehouden, en waren tot overeenstemming gekomen op een gezamenlijk program van aktie. Gehoopt werd, dat ze zich bij hun kameraden van de Noordelijke landen zouden voegen in het pogen om tot een meer representatieve en gezaghebbende uitdrukking te komen van de Socialistische opinie der neutralen. In de laatste weken echter zijn in de Soc. pers van Duitschland en Zwitserland verschillende berichten verschenen, die erop schenen te wijzen, dat noch de Italiaansche noch de Zwitsersche Socialisten van plan waren, om deel te nemen aan de Kopenhaagsche Konferentie.

Volgens een telegram ontvangen van Th. Stauning te Kopenhagen zijn de eenige landen die — afgezien dan van de Ver. Staten — vertegenwoordigd zullen zijn: Zwitserland, Holland, Zweden, Noorwegen en Denemarken. Sindien doet ons de *New-Yorker Volkszeitung* [een Duitsch-Amerikaansch soc. blad, dat konsekwent anti-imperialistisch optreedt] namens Hermann Greulich (de oude Zwitsersche socialist) weten, dat de Zwitsers niet deel zullen nemen.

Tot zoover Hillquit. Voor de kuriositeit geven we ook nog weer wat de Belgische nationalist Van der Velde, eenmaal Voorzitter van de Internationale, in een meeting te Londen, 8 Jan. j.l., over het „neutrale” Kongres van Kopenhagen zeide.

Van der Velde, gevraagd zijnde waarom hij niet tegen het Internationale Kongres van Kopenhagen protesteerde, antwoordde dat er zoo iets als een „neutrale” Internationale niet bestond; er was een plan voorgesteld om een „neutraal” Kongres te houden, maar de Internationale is van alle landen, neutraal of niet. De verschillende sekties van de

Internationale, b.v. die van Noorwegen, Zweden en Denemarken, hebben het recht voor hun sekties de aktie vast te stellen, zooals ze willen. Maar dan is het niet de Internationale, die dat doet.

Misschien berichten we later nog wat de nationalist Troelstra, Branting c.s. in Kopenhagen hebben uitgevoerd, al zal dat wellicht eenigszins moeilijk zijn, omdat de heeren Troelstra c.s. als fijne diplomaten schijnen te hebben besloten, het protokol der Konferentie „voorloopig achter te houden,” en het eerst na den oorlog aan het Int. Soc. Bureau voor te leggen! We begrijpen die schroom, want behalve de nationaal-Socialistische partij van Holland en de Skandinaasche partijen was er niemand. Deze bluf van Troelstra is op niets uitgelopen.

Het afdanken van de Arb. Partij.

Het is de leider zelf, die in de werkelijkheid de Ned. Arb. Partij als zelfstandige strijdende Partij heeft afgedankt. Om dit te erkennen, behoeven wij slechts te luisteren naar de woorden van zijn Kerstrede, waar hij antwoord geeft op de vraag: *Welke weg moet worden ingeslagen*, om te maken dat de vrede van straks niet onherroepelijk opnieuw tot een oorlog moet leiden. Mr. Troelstra's antwoord luidt aldus:

Spr.'s persoonlijke opvatting van het oogenblik is deze. Tot dusver zijn er zuiver-burgerlijke vredescongressen geweest. De sociaal-democraten namen er nooit aan deel. Wel de militairen, die ten congresse op vrede aandrongen, maar daarna weer sterker bewapeningen eischten, ook hebben wij gekend de interparlementaire congressen, die echter van geen beslissende betekenis waren, omdat de besluiten der congressen niet bindend waren voor de parlementen. Maar als straks de bloedige oorlog geëindigd is, zonder een bepaald afdoend resultaat — en spr. acht dit waarschijnlijk —, dan moet het proletariaat trachten iets wezenlijks tot stand te brengen.

Door een internationaal congres? vraagt spr. En hij antwoordt hierop ontkennend. Als wij door dezen oorlog van iets genezen zijn, dan is het van overdreven verwachtingen van internationale proletarische congressen. Ook demonstraties zijn niet voldoende; dat is wel overtuigend gebleken. Het is een goed middel om den wil van een bepaald deel van het volk kond te doen. Maar de tijd, dat demonstraties veel indruk maakten op de kapitalistische klasse is voorbij. Als de regeeringen dezen oorlog aangedurfd hebben, dan was het doordat onze demonstraties tegen den oorlog niet meer dan . . . demonstraties waren. Beter is het de krachten in het volk zelve te wekken; dat volk zelf te doen beslissen. Wij moeten een politiek instrument voor onze eischen in beweging zetten, een instrument, dat wij tot dusverre niet gehad hebben, althans niet gebruikt hebben. De interparlementaire congressen moeten uitgaan van de regeeringen zelve: de parlementen moeten zich met elkander in verbinding stellen gedurende de maanden dat de militairen over de vredesvoorwaarden beraadslagen. Er moet een congres van de internationale parlementen worden gehouden, een congres van officieel door de regeeringen afgevaardigde delegaties. Een Europeesch interparlementair congres moet worden gehouden, en den door het congres gestelden eisch moeten de afgevaardigden, als zij in hun land teruggekeerd zijn, trachten door te voeren in hun parlementen.

En de sociaal-democratische partijen van de neutrale landen zijn in de eerste plaats aangewezen voor de vervulling van een taak in dezen.

Wij gaven met opzet Mr. Tr.'s woorden eenigszins uitvoerig weer. Maar waarop komt dit alles — zonder frase — neer?

1e. Meedoen der reformisten aan de burgerlijke vredes-kongressen.

2e. Interparlementaire kongressen met bindende besluiten.

3e. Geen verwachtingen meer van de proletarische internationale kongressen.

4e. De tijd is voorbij voor proletarische demonstraties.

5. Een Kongres van officieel door de Regering aangewezen delegaties van de internationale Parlementen om de duurzame vrede te bewerkstelligen!

Kort en goed, de room — of het schuim — der parlementariërs zal het werk doen, en de proletariërs, de massa's, kunnen er hun handen afhouden. Die konklusie wordt niet verzwakt, maar versterkt door de eisch van Mr. Tr., dat kommissiën uit de „Volksvertegenwoordiging” meer onmiddellijk deel moeten nemen aan de leiding der buitenlandsche politiek. D. w. z.: de reformistische uitverkorenen moeten deel hebben aan de leiding van het imperialisme.

En de kroon op het werk zet Mr. Troelstra, als hij genadiglijk mededeelt: Wie zóó spreken (n.l. dat zitting nemen van Soc. Dem. in de Anti-Oorlogs-Raad verwarring zal brengen in de klassenstrijd) vergeten, dat de vrede die wij wenschen binnenkort, althans binnen enkele jaren aanstaande is, dat wil dus zeggen (het zijn de woorden van Mr. Tr.): *Nog tijdens de huidige machtsverhoudingen. Zelfen konden wij de oorlog nog niet verhinderen, zelve kunnen wij dezen vrede ook niet veroveren.*

„Maar de eer der Arb. Partij”, schreef Marx eens, „eischt dat zij zulk bedrog afwijst, zelfs vóórdat de holheid ervan aan de ervaring getoetst is. De arbeidersklasse is revolutionair of ze is niets.” De heer Troelstra zegt: Ze is niets.

Mr. Troelstra zegt: Het kapitalisme brengt reeds de vrede, die wij wenschen; de Arb. Partij kan niets.

Mr. Troelstra zegt: Wilt ge de vrede, sluit mēer kompromissen met de bourgeoisie; neemt mēer verantwoording op u in het kapitalisme; staakt uw proletarische massa-aktie. Maar laat de Regeering mij naar een internationaal parlementair kongres sturen met het recht van bindende besluiten.

Wanneer zal de Ned. Arb. Partij dergelijk bedrog ariwijzen, en tot den heer Troelstra zeggen: *Farceur, va! Pak je weg, potsenmaker!*

Als het waar is, wat Mr. Troelstra zijn aanhangers wijs maakt, dat nog tijdens de huidige machtsverhoudingen de gewenschte vrede komen kan, dat wil dan toch voor het proletariaat zeggen de niet door imperialisme en militarisme bedreigde vrede, waartoe praat men dan nog aan die kant van Sociaaldemokratie en Klassestrijd? Dat geeft maar ophoud en verwarring. Laat men dan zonder meer de huidige machthebbers helpen, om die gewenschte heerlijkheid te brengen.

En als het waar is, dat betoogingen en samenkomsten van de proletariërs weinig of niets, maar vredes- en interparlementaire bijeenkomsten met de bourgeois alles vermogen, laat men dan ronduit zeggen: De S.D.A.P. dient tot niets anders, dan tot het kiezen van de parlementariërs, die de gedelegeerden kiezen naar de diplomatieke kommissiën en naar de interparlementaire bijeenkomsten, die weer

de commissies aanwijzen die zeggen zullen hoe het moet. Een hiërarchie dus zooals het oude, vervallende Christendom er ook eene schiep, toen het ophield te strijden voor de ellendigen.

En nu moge Mr. Tr. van bruisende revolutionaire moed spreken en van iets als een hooger leven, die revolutionaire en religieuze huichelarij kan het ééne niet bedekken: dat Mr. Troelstra zelf zijn Arb. Partij in de huidige omstandigheden heeft afgedankt als een element van strijd en van bevrijding van het proletariaat. Wp.

Kultuur en Natie.

De natie is tegenwoordig een werkelijke, krachtige gemeenschapsvorm der menschheid. Maar die vorm bestaat slechts onder bepaalde historische voorwaarden. De vroegste menschen kenden hem niet; hun gemeenschap was de stam, welks leden broeders en kameraden waren, terwijl daarbuiten alles vijand was. Ook de boeren in het middel-eeuwsche, afgezonderde dorp kenden geen natie. Hun gemeenschap was hun dorp of de naaste omgeving, de gouw of het dal. Een gemeenschap kan men alleen vormen met de menschen, waarmee men in verkeer staat, waardoor een wisselwerking van invloeden ontstaat; de boeren kenden slechts hun naaste omgeving; van dal tot dal en van gouw tot gouw was hun spreekwijze anders. Hun kultuur, het geheel van hun weten, hun zeden, hun overleveringen was het gemeenschappelijk bezit van deze kleine groepen.

Maar dat veranderde. De handel en later de industrie eischten een grootere gemeenschap. Ze schiepen een band tusschen de burgers van geheel een land, en daar deze op markten en reizen met elkaar in verkeer traden, moesten ze zich uit het een of andere dialect een gemeenschappelijke taal, de nationale taal, vormen. Ze streefden naar een grootere, vastere staatseenheid, die onder leiding van keizers en koningen algemeen geldige wetten vaststelde. Hun gemeenschappelijke doeleinden en idealen, hun gemeenschappelijk denken en streven vonden uitdrukking in de werken van de groote dichters, denkers en strijders. De gemeenschappelijkheid der historische gebeurtenissen gaf hun allen een zeker gemeenschappelijk karakter en wischte de oude provinciale eigenaardigheid uit. Deze eigenaardigheid blijft het langst bij de aan hun grond gebonden boeren bestaan; maar hoe meer de boeren in het moderne economische leven worden gesleurd, hoe meer ze met de konkurentie op verre markten te doen hebben, en zich om de algemeene politiek moet bekommeren, des te meer moet hun denken en voelen door de groote gemeenschap beïnvloed worden en nationaal worden. Ook de arbeiders, zoodra ze tot geestelijk leven ontwaken, lezen de geschriften van hun vaderlandsche schrijvers, waarin het denken en Verlangen van de vaderlandsche burgerij is neergelegd; ze gaan om met vaderlandsche burgers, spreken en twisten met vaderlandsche ondernemers, en moeten voor hun hoogste belangen in het vaderlandsche Parlement vechten. Zoo vormen ze een deel van de natie; ook de strijd vormt een soort gemeenschappelijkheid, niet eene van liefde en vriendschap, maar toch een van gemeenschappelijk doorleven.

Zoo is de natie, die alle klassen omvat, een feit. Evenzeer als het kapitalisme een feit is. Maar naarmate de maatschappij zich ontwikkelt, valt het ontoereikende van de natie als menschengemeenschap hoe langer hoe meer op. Haar onvolkomenheid naar binnen blijkt uit de steeds scherper tegenstellingen, haar onvolkomenheid naar buiten door de vijandschap tegen andere naties. Deze beide onvolkomenheden hebben hun oorsprong hierin, dat de natie een burgerlijke gemeenschap is, de nationale Kultuur slechts de Kultuur van de burgerlijke tijd.

De staathuishoudkunde, waarop de burgerlijke wereld, de natie is opgebouwd, is een staathuishoudkunde van het Kapitalisme. De geheele verheven nationale Kultuur berust erop, dat de proletariërs zoo goed als uitgesloten ervan zijn. De rijkdom van de kunst, de geestelijke ontwikkeling van de beschaafden en geleerden is slechts mogelijk door de armoede der proletariërs. De oorlog is niet de eenige wankultuur in deze wereld; 10.000 arbeiders worden jaarlijks in de Duitse-industrie gedood, 140.000 zwaar gewond. De gemeenschap der natie is een oppervlakkige, uiterlijke. Het woord van de twee naties, die naast elkaar leven, zonder elkaar te kennen, toont aan welk een diepe kloof er tusschen hen ligt. De diepste, belangrijkste levenservaring van de arbeider is een andere dan die van de bourgeois, maakt hem tot een ander

mensch, met andere bedoelingen, andere gedachten, ander verlangen. Zoolang hij de strijd van de bourgeoisie tot stichting van een moderne staat moet meemaken, staat hij geestelijk onder invloed van de bourgeoisie, en deze invloed werkt nog lang na; dan denkt hij nog sterk burgerlijk en nationaal, en dat wordt nog versterkt door welmeenende bourgeois, die uit medelijden met de arbeiders hun streven naar levensverbetering ondersteunen, zonder echter hun burgerlijke denkwijze op te geven. Maar naarmate de arbeider het karakter van zijn maatschappelijke toestand en de noodzakelijkheid van een hoogere economische formatie erkent, groeien zijn doel en zijn gedachten boven het burgerlijk-nationaal uit. Hij ziet een grootere en schoonere gemeenschap als ideaal voor zich, een gemeenschap zonder ellende en nood, zonder konkurentie en wederzijdsche vernietiging, zonder uitbuiting en onderdrukking, een gemeenschap van de menschheid, die door georganiseerde arbeid geluk voor allen schept. De menschheid: want deze gemeenschap gaat boven de natie.

Ook de burgerlijke gemeenschappen, de naties, staan als deelen der menschheid met elkaar in verkeer, nemen kultuur-elementen van elkaar over, werken geestelijk op elkaar in. Wat Kant en Darwin, Beethoven en Newton, Dante en Zola, Goethe en Rembrandt geschapen hebben, is internationaal bezit van alle volken geworden. Wat deze volken echter verhindert, steeds meer tot een grooter geheel, tot een menschheid samen te smelten, is niet het verschil van taal — elkeen die boven de lagere school uitkomt, leert gemakkelijk eenige vreemde talen — maar de economische tegenstelling der bourgeoisie. Elke natie, als burgerlijke gemeenschap, moet een buitenlandsche strijd strijden om gebied, markten, koloniën, wereldmacht. Nationaal bewustzijn in het hart van een bourgeois is niet het bewustzijn, dat men bijv. als Duitscher eenigszins andere eigenschappen en gewoonten en een andere taal heeft dan anderen; maar het is vijandschap tegen de nijd der konkurrenten, haat tegen hen die ons als vijanden bedreigen en zich door ons bedreigd gevoelen. En juist om in deze strijd naar buiten steek te staan, moet er, door nadruk te leggen op de natie en dan te onderstrepen de eigenaardigheid van de nationale kultuur, de eenheid naar binnen worden versterkt.

De arbeidersklasse erkent deze economische tegenstellingen niet. Voor de Duitse arbeider is de Engelsche allereerst slechts een lotgenoot in het lijden, dan steeds meer een strijdmakker. Daarom is zijn Socialisme internationaal; daarom moet de gemeenschap, die hij nastreeft, een internationale van de heele menschheid zijn. In de socialistische arbeidersbeweging wordt uit een klein begin een nieuwe kultuur en een nieuwe gemeenschap opgebouwd, die op tweeërlei wijze boven de kultuur-gemeenschap der natie staat: ze doet de kloof binnen in verdwijnen, en ze doet de kloof naar buiten verdwijnen. In de internationale gemeenschap van het Socialistische proletariaat groeide het begin van de hoogere Kultuur der menschheid op. Deze gemeenschap werd verscheurd, toen de Sociaaldemokraten in Frankrijk, België, Duitschland de verantwoordelijkheid voor de wereldoorlog mede op zich namen.

Maar ze zal weer opstaan en machtiger opgroeien, als allen, in wier harten noch het licht van het Socialisme schijnt, zich hun plicht bewust zijn. De natie is niet een star wezen, dat eenmaal gevormd zich in een hard pantser hult, wel groote binnenlandsche veranderingen in de richting van het Socialisme kan ondergaan, maar naar buiten scherp gescheiden blijft van de andere naties. In de proletarische beweging zal de internationale gemeenschap steeds sterker worden, tot onder het Socialisme de opheffing van de nationale tegenstellingen de pantsers losmaakt en de naties tot een grooter menscheidsverbond laat samengroeien. Evenals de oude stammen in de naties opgingen, zoo zullen de naties in de menschheid opgaan, en een hoogere rijkere Kultuur zal de wereld vervullen.

(Uit: *Lichtstrahlen*.)

A. P.

Een Sta-in-den-Weg.

Een sta-in-den-weg is van ons heengegaan, de hr. W. C. Siewertsz van Reesema, die zich in zijn S. D. P.-leven steeds verschool achter de naam Siewertsz.

Wij zouden van dat feit geen melding maken. Er zijn meer dergelijke personen van ons heen gegaan in ons ruim 5 jarig bestaan. En wij hebben ons er steeds wel bij bevonden.

Maar de hr. S. v. R. maakt zelf melding van het geval — in *Het Volk*. En daarom thans de ruitelijke verklaring, dat deze heer, gelijk anderen, sinds het uitbreken van de oorlog terugschrok voor de revolutionaire consequenties van het proletarisch-socialistisch optreden der S. D. P. tegen het imperialisme. Zooals het evenwel meerderen gegaan is, dergelijke heeren trekken dan niet druipstaartend af, maar ze pogen eerst met alle middelen de S. D. P. in zijn geheel ten verderve te voeren. Lukt ze dat niet, en tot dusverre is het niet gelukt (in de toekomst zal het door het imperialisme en de prestaties der partij-zelve minder dan ooit gelukken), dan kiezen ze het hazenpad. Zoo de heer Van Reesema.

Maar nu zijn verklaring in *Het Volk*. Het spijt ons voor hem, maar die is leugenachtig. Hij sielt als „feit” vast, dat hij niet aan eenigerlei oppositie in de S. D. P. wenscht deel te nemen; maar een feit is het, dat hij sinds Augustus niet anders gedaan heeft dan oppositie voeren in de S. D. P. Dat was zijn goede recht. Maar elk Amsterdamsch partijgenoot weet: hoe! Een feit is het echter ook, dat hij in zijn oppositie tegen de S. D. P. als zoodanig, ondanks al zijn pogingen, zoo goed als alleen is blijven staan. Hij heeft bot gevangen, en daarom is hij heengegaan. Heengegaan, terwijl een interpellatie hem boven het hoofd hing over zijn verraderlijk aanbinden met de S. D. A. P. Het was gemakkelijker, zich niet te verantwoorden!

Over het imperialisme diskussieeren we niet met de hr. Van Reesema. Wij verwijzen naar de brochure van Gorter, die alleen geboren kon worden door de daad van de S. D. P.

„De stroom van vuil”, die over de Sociaaldemokratie wordt losgelaten, is niet de schuld van de syndikalist, die wij in hun syndikalisme thans evenals vroeger hardnekkig bestrijden; maar de schuld van de officiële Sociaaldemokratie, die de vuile daad bedreven heeft van met de oorlog bijna overal de bourgeoisie en het imperialisme te steunen. Eenmaal wist de hr. Van Reesema dat. Waarom praat hij dan nu anders — in *Het Volk*?

Wat militarisme en volkswapening betreft, insinueert de hr. Van Reesema een aarzelende houding bij Van Ravesteijn en mij, terwijl het den partijgenooten bekend is, dat de Redaktie van *De Tribune* reeds 25 Nov. mededeelde, te dezer zake het strijdprogramma te handhaven. Het is geen vroolijk begin voor den hr. Van Reesema, als S. D. A. P.'er direkt met zóó kleine leugens te moeten aankomen.

„De nieuwste truk van *De Tribune* is inzenders niet te antwoorden, of de stukken ontvangen zijn” enz.! Op dergelijke „argumenten” gaan wij natuurlijk niet in.

Ook Gorter krijgt van Siewertsz een veeg uit de pan. Gorter — van Siewertsz van Reesema! Zou de hr. S. v. R. niet eerst eens probeeren Gorter's brochure te begrijpen, en dan zijn eigen kleine gedoe te erkennen: Zoo b.v. zijn (op uit hun verband gerukte woorden berustende) poging, om het te doen voorkomen, alsof de kwestie van het militarisme te Deventer géén rol speelde!

Maar genoeg over den heer Siewertsz van Reesema en zijn eerste optreden in de S. D. A. P. Wij wenschen hem wel te ruste. En hopen dat na deze stuip-trekking zijn verdere dood zacht zij. Wp.

Van de Afdelingen.

Amsterdam. Woensdagavond spraken Jhr. De Jong en het Kamerlid der Arb. Partij Dr. Van Leeuwen in het Nut voor de Jongere Vredes-Vrienden. Dr. Van L. raadde de jongens aan, lid te worden van die organisatie. In debat kwamen twee personen van de Arb. Partij die de Jeugdorganisatie dier Partij aanrieten en overigens op Van L.'s verdoezeling van de klassenstrijd aanvielen. Mevr. Wegerif verklaarde o. a.: Indien het Kongres der Arb. Partij toeliet dat men lid werd van de Anti-Oorlog-Raad, dan gingen zij en velen met haar uit de Arb. Partij. Ook Wijnkoop trad met beide sprekers in principiële debat. Bij zijn antwoord was Van L. geheel de kluts kwijt, zoodat zelfs de S. D. A. P.'ers hem hoonden. De jongere Vredes-vrienden en Dr. Van Leeuwen bezorgden ons zodoende een goede propaganda-vergadering.

Soc. Dem. Partij, Afd. Rotterdam.

Openbare Curcusvergadering

Vrijdag 22 Jan. 's avonds halfnegen, in het Vereeningsgebouw Zaal IV.

Spreker: J. D. KRIJGSMAN.

Onderw. Werkloosheid en Werkloosfondsen. Entree vrij. Debat vrij.